

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **APB - PLZEŇ a. s.**, se sídlem Barvínková 582/8, Plzeň, zastoupený JUDr. Ing. Petrem Petržílkem, Ph.D., advokátem se sídlem Dvořákova 1624, Úvaly, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2014, č. j. 1752/530/14 62228/ENV/14, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 A 243/2014, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Městský soud v Praze **je povinen** rozhodnout ve věci, která je u něj vedená pod sp. zn. 6 A 243/2014, ve lhůtě do 28. 2. 2017.
- II. Žalobci **se přiznává** náhrada nákladů řízení ve výši **2178 Kč**, která mu bude vyplacena ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jeho zástupce JUDr. Ing. Petra Petržílka, Ph.D., advokáta se sídlem Dvořákova 1624, Úvaly.

O d ů v o d n ě n í :

I. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu a vyjádření k němu

[1] Návrhem ze dne 22. 12. 2016, doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 29. 12. 2016, se žalobce (dále jen „navrhovatel“) domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“). Navrhovatel požaduje, aby Nejvyšší správní soud určil lhůtu k vydání rozhodnutí o žalobě, o níž se před Městským soudem v Praze (dále jen „městský soud“) vede řízení pod sp. zn. 6 A 243/2014.

[2] Navrhovatel uvedl, že řízení před městským soudem se dotýká povolovacího procesu u záměru „*Větrná farma Vjísluně*“. Na vydání rozhodnutí městského soudu jsou přímo či nepřímo závislá rozhodování o odnětí pozemků určených k plnění funkce lesa a rozhodování o umístění stavby. Pro předmětný záměr byla navrhovateli udělena autorizace podle § 30a zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů. Navrhovatel

současně předložil smlouvu o smlouvě budoucí s ČEPS, a. s. Budoucí smlouva má regulovat připojení do distribuční soustavy.

[3] Dle čl. II bodu 1. zákona č. 310/2013 Sb., ve znění zákona č. 131/2015 Sb. (dále jen „zákon č. 310/2013 Sb.“), držitel autorizace na výstavbu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů využívající energii větru vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, který uvede svou výrobu do provozu do 6 let od udělení autorizace, má nárok na podporu podle zákona č. 165/2012 Sb., ve znění účinném předem dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Z tohoto důvodu má navrhovatel zájem, aby povolovací procesy skončily v roce 2017.

[4] Městský soud ve vyjádření k návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu uvedl, že ve věci již učinil všechny potřebné procesní úkony, které je třeba učinit před rozhodnutím ve věci. V současné době rozhoduje o žalobách podaných počátkem roku 2013, přičemž navrhovatelova žaloba byla podána v prosinci 2014.

II. Podstatný obsah spisu krajského soudu

[5] Žalobou doručenou městskému soudu dne 18. 12. 2014 navrhovatel brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2014, č. j. 1752/530/14 62228/ENV/14, jímž bylo změněno rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje tak, že se nepovoluje výjimka ze zákazů vyplývajících ze základních ochranných podmínek zvláště chráněného druhu rostliny (koprníku štetinolistého).

[6] Městský soud usnesením ze dne 22. 1. 2015, č. j. 6 A 243/2014 - 15, vyzval navrhovatele k zaplacení soudního poplatku za žalobu. Výzvě navrhovatel dne 9. 2. 2015 vyhověl. Dne 16. 2. 2015 městský soud zaslal žalovanému žalobu a vyzval jej k předložení vyjádření k žalobě a úplného spisového materiálu. Současně jej vyzval, aby sdělil, zda souhlasí s rozhodnutím bez nařízení jednání. Dne 16. 2. 2015 městský soud rovněž informoval město Výsluní, spolek Meluzína a spolek Krušno o probíhajícím řízení a vyzval je ke sdělení, zda budou uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Město Výsluní a spolek Krušno sdělily, že tato práva budou uplatňovat.

[7] Dne 12. 3. 2015 městský soud obdržel vyjádření k žalobě, kde mj. žalovaný poznamenal, že spisový materiál je u Ministerstva životního prostředí jako podklad pro jednání rozkladové komise, a přislíbil, že spisový materiál soudu zašle neprodleně po ukončení řízení u rozkladové komise. Městský soud dne 27. 3. 2015 zaslal vyjádření k žalobě navrhovateli, kterého též vyzval ke sdělení, zda souhlasí s rozhodnutím bez nařízení jednání. Současně dne 27. 3. 2015 zaslal městu Výsluní a spolku Krušno žalobu a vyjádření žalovaného.

[8] Dne 13. 4. 2015 městský soud obdržel repliku navrhovatele k vyjádření žalovaného a souhlas navrhovatele s rozhodnutím bez nařízení jednání. Dne 21. 4. 2015 městský soud žalovaného urgoval o zaslání spisového materiálu, který byl městskému soudu následně dne 27. 4. 2015 doručen.

[9] Dne 25. 5. 2016 městský soud obdržel první návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, který dne 26. 5. 2016 postoupil spolu se svým spisem Nejvyššímu správnímu soudu. Usnesením ze dne 20. 6. 2016, č. j. Aprk 19/2016 - 52, (dostupné z www.nssoud.cz), byl uvedený návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu zamítnut. Městský soud od Nejvyššího správního soudu obdržel spis zpět dne 30. 6. 2016. Dne 22. 12. 2016 městský soud obdržel druhý návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, který dne 27. 12. 2016 postoupil se svým spisem Nejvyššímu správnímu soudu. O tomto návrhu se vede nynější řízení před Nejvyšším správním soudem.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[10] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

[11] Při posuzování návrhu na určení lhůty je Nejvyšší správní soud vázán navrhovatelovou specifikací procesního úkonu, u něhož jsou namítány průtahy. Jen u takto vymezeného procesního úkonu zkoumá, zda dochází k průtahům. V nynější věci jsou průtahy namítány ve vztahu k vydání rozhodnutí, jímž se řízení před městským soudem končí.

[12] Důvodnost návrhu na určení lhůty zdejší soud posuzuje dle kritérií vymezených v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích. Těmito kritérii jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu. Současně není bez významu ani § 56 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), dle něhož soud projednává a rozhoduje věci podle pořadí, v jakém k němu došly; to neplatí, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. V § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. jsou vymezeny návrhy a věci, o nichž se rozhoduje přednostně.

[13] Za porušení práva na projednání věci bez zbytečných průtahů pak Nejvyšší správní soud nepovažuje samotnou skutečnost, že soud, vůči němuž návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu směřuje, učinil v přiměřených lhůtách všechny přípravné úkony, které musí předcházet rozhodnutí věci, ale ve věci stále nerozhodl, jelikož rozhoduje věci napadlé dříve. Podstatné však je, aby v tomto stavu soud neudržel řízení po příliš dlouhou dobu, což se posuzuje dle kritérií zmíněných v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích. Jde o kritéria vycházející z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (viz bod 48. rozsudku velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 16. 9. 1996, *Süßmann proti Německu*, stížnost č. 20024/92, publ. Reports 1996-IV, či bod 43. rozsudku velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 27. 6. 2000, *Frydlander proti Francii*, stížnost č. 30979/96, publ. Reports 2000-VII; oba rozsudky jsou dostupné z <http://hudoc.echr.coe.int>).

[14] V případě, že nelze posuzovanou délku řízení s ohledem na popsání kritéria nadále tolerovat, není možné návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu zamítnout s odkazem na § 56 odst. 1 s. ř. s. a odůvodněním, že soud stále rozhoduje věci napadlé dříve než tu, které se týká návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu. Ochranu práva na projednání věci bez zbytečných průtahů totiž nelze odmítnout s poukazem na to, že práva někoho jiného jsou porušována ještě více. Zde se pak uplatní názor Ústavního soudu, že „*průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“; viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další; všechna zde citovaná rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná z <http://nalus.usoud.cz>).

[15] V nynější věci nejde o návrh, který by měl městský soud projednat a rozhodnout přednostně dle § 56 odst. 3 s. ř. s. či § 56 odst. 1, věty za středníkem, s. ř. s. Městský soud přitom v současnosti rozhoduje žaloby, které obdržel dříve než navrhovatelovu žalobu. I při vědomí těchto skutečností v návaznosti na výše citovanou judikaturu Ústavního soudu Nejvyšší správní soud shledal, že řízení před městským soudem trvá nepřiměřeně dlouho s ohledem na kritéria

zmíněná v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích (tj. s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu).

[16] Prvním kritériem zmíněným v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích je složitost věci. K ní lze konstatovat, že nejde o věc jednoduchou, naopak s ohledem na povahu žalobních námitek a problematiku poměrování veřejných zájmů jde spíše o věc, která svou složitostí v určité míře překračuje běžnou úroveň složitosti věcí řešených ve správním soudnictví.

[17] Význam předmětu řízení pro sebe navrhovatel popsal podrobněji, než tomu bylo v řízení, které Nejvyšší správní soud vedl pod sp. zn. Aprk 19/2016. Navrhovatel doložil, že Ministerstvo průmyslu a obchodu vydalo rozhodnutí ze dne 25. 9. 2013, č. j. 38109/13/32100/30000, jímž mu udělilo státní autorizaci na výstavbu výroby elektřiny „Větrný park Chomutov – 26 MW“, která se týká i stavby na pozemku parcelního čísla 117/1 v katastrálním území Volyně u Výsluní. Právě tímto pozemkem se zabývají též rozhodnutí správních orgánů, která byla předmětem žaloby před městským soudem a která nepovolila udělení výjimky ze zákazů ze základních ochranných podmínek zvláště chráněného druhu koprnicku štetinolistého. Dle čl. II bodu 1. zákona č. 310/2013 Sb. platí: *„Držitel autorizace na výstavbu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů využívající energii větru, geotermální energii, energii vody nebo energii biomasy, vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, který tuto výrobu elektřiny uvede do provozu do 6 let od udělení autorizace včetně, má nárok na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů podle zákona č. 165/2012 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“* Zákon č. 310/2013 Sb. nabyl účinnosti v části dne 1. 1. 2014 a v části dne 1. 7. 2014. Navrhovatel usiluje o to, aby byl schopen uvést svou plánovanou větrnou elektrárnu do provozu v uvedené 6leté lhůtě, což dle jeho odhadu implikuje potřebu, aby všechny navazující správní akty byly vydány v roce 2017. Nejvyšší správní soud konstatuje, že právě popsané okolnosti svědčí o tom, že předmět sporu je pro navrhovatele významný. Navrhovatel doložil, že výsledek jeho soudního sporu má relevanci z hlediska jeho podnikatelského záměru a že neúměrná délka řízení před městským soudem může ovlivnit navrhovatelovy podnikatelské záměry.

[18] Z hlediska postupu samotného navrhovatele lze zmínit, že společně s podáním žaloby nebyl zaplacen soudní poplatek. Městský soud tak jej byl nucen vyzývat ke splnění poplatkové povinnosti. Nejvyšší správní soud konstatuje, že nesplnění poplatkové povinnosti přímo při jejím vzniku, ale až na výzvu soudu, je sice postup navrhovatele mající schopnost negativně ovlivnit délku řízení, v posuzované věci však byl dopad této skutečnost naprosto okrajový.

[19] K postupu samotného navrhovatele Nejvyšší správní soud dále zmiňuje, že z důvodu podání předchozího neúspěšného návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, který byl zamítnut usnesením ze dne 20. 6. 2016, č. j. Aprk 19/2016 - 52, neměl městský soud spisový materiál od 26. 5. 2016 do 30. 6. 2016. Jde o dobu, která uplynula od zaslání spisového materiálu Nejvyššímu správnímu soudu do jeho navrácení městskému soudu po skončeném řízení vedeném pod sp. zn. Aprk 19/2016. Po tuto dobu se městský soud z důvodů na straně navrhovatele nemohl věcí zabývat, tuto dobu (tj. dobu od 26. 5. 2016 do 30. 6. 2016) Nejvyšší správní soud proto nezohledňuje v hodnocení přiměřenosti délky řízení. Od podání žaloby k městskému soudu do dne rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o nynějším (v pořadí druhém) návrhu na určení lhůty uplynulo zhruba 24 a půl měsíce. S ohledem na skutečnost, že po dobu přibližně jednoho měsíce byl spisový materiál u Nejvyššího správního soudu z důvodu podání prvního návrhu na určení lhůty, městský soud se mohl věcí zabývat po dobu přibližně 23 a půl měsíce, kterou Nejvyšší správní soud hodnotí z hlediska namítaných průtahů v řízení.

[20] Co se týče postupu městského soudu, lze konstatovat, že se soud nedopustil žádných průtahů ve vztahu k úkonům, které je nutno učinit, aby se řízení dostalo do stavu, kdy je možno vydat rozhodnutí. V přiměřené době účastníky vyzval, aby se vyjádřili, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez jednání, bez zbytečné prodlevy též vyzval žalovaného k předložení správního spisu a k vyjádření k žalobě. Předložení správního spisu následně urgoval. Vyjádření žalovaného v krátké době po jeho obdržení zaslal navrhovateli. Městský soud rovněž krátce po uhrazení soudního poplatku zjišťoval, zda město Výsluní, spolek Meluzína a spolek Krušno budou uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Nejvyšší správní soud tak konstatuje, že městský soud v přiměřené době po obdržení žaloby dovedl řízení do stavu, kdy by bylo možno vydat rozhodnutí. Posouzení, zda v tomto stavu městský soud neponechal řízení po nepřijatelně dlouho dobu, Nejvyšší správní soud považuje vhodné učinit v souvislosti s dalšími kritérii vymezenými v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích.

[21] V usnesení ze dne 20. 6. 2016, č. j. Aprk 19/2016 - 52, které se vztahovalo k nyní hodnocenému řízení před městským soudem, které v době rozhodování Nejvyššího správního soudu trvalo 18 měsíců, Nejvyšší správní soud konstatoval, že 18měsíční délka řízení se počíná blížit hraničním případům z hlediska posuzování návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu. Nyní Nejvyšší správní soud posuzuje návrh za situace, kdy z hlediska průtahů hodnotí délku řízení 23 a půl měsíce (viz bod [19] shora). Při komplexním hodnocení všech kritérií zmíněných v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o důvodnosti nynějšího návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu. Byť jde o věc, která v určité míře překračuje běžnou úroveň složitosti věcí řešených ve správním soudnictví, lze konstatovat, že význam nynější věci pro navrhovatele společně s tím, že se jí městský soud mohl zabývat po dobu 23 a půl měsíce v řízení, které trvá přes 2 roky, svědčí o důvodnosti podaného návrhu.

[22] K podpoře tohoto závěru lze poukázat též na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010 (publ. pod č. 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou dostupná z www.nsoud.cz), vztahujícího se k odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem v případě nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Nejvyšší soud zde v části VI. stanoviska zmínil, že jakékoli řízení vždy nějakou dobu trvá, a dále na vysokém stupni obecnosti uvedl, že za přiměřenou délku řízení Nejvyšší soud považuje ještě 24 měsíců (nikoli však již delší). Byť se Nejvyšší správní soud do značné míry brání naznačené paušalizaci a zdůrazňuje nutnost zohledňování všech okolností posuzovaného případu, v nyní posuzované věci lze konstatovat, že řízení před městským soudem dosáhlo délky, kterou již nelze označit za přiměřenou.

[23] Délka lhůty, kterou Nejvyšší správní soud městskému soudu určil k vydání rozhodnutí ve věci, vychází z nutnosti stanovit městskému soudu dostatečný časový prostor k tomu, aby soudní rozhodnutí mohlo vycházet z pečlivé znalosti skutkových okolností a důkladného zvážení právních otázek. S ohledem na tyto požadavky byla určena lhůta k rozhodnutí věci do 28. 2. 2017.

[24] Nejvyšší správní soud poznamenává, že k určení lhůty k provedení procesního úkonu přistoupil, i přestože městskému soudu nelze vyčítat, že při velké vytíženosti rozhoduje v souladu s § 56 s. ř. s. věci přednostní a dále nejstarší „nepřednostní“ věci. Stejně jako Ústavní soud (srov. např. nález ze dne 7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07, publikovaný jako N 122/46 SbNU 41) si přitom Nejvyšší správní soud plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí, kterým návrhu na určení lhůty vyhoví, není systémovým řešením, neboť v případě, kdy by zdejší soud vyhověl návrhu na určení lhůty těch účastníků řízení před městským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc navrhovatelova, nedošlo by k faktickému zlepšení situace.

Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není totiž nástrojem, který je schopen odstranit přetíženost soudu. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně navrhovatelů před případnými průtahy v řízení u krajských soudů či městského soudu. V nynějším řízení je jeho povinností poskytnout ochranu právům toho účastníka, který se na něj v individuálně určené věci se svým návrhem obrátil. Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti účastníků řízení před soudem, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na výše zmíněný nález Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2007 (viz bod 25. nálezu), zmínit, že: „*takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod.*“ Nejvyšší správní soud však jiný prostředek nemá a o návrhu na určení lhůty musí rozhodnout.

IV. Náklady řízení

[25] V souladu s § 174a odst. 8, větou poslední, zákona o soudech a soudcích, má úspěšný navrhovatel právo na náhradu nákladů řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, které v takovém případě hradí stát.

[26] Dle § 174a odst. 5, věty druhé, zákona o soudech a soudcích se pro řízení o návrhu na určení lhůty používají přiměřeně ustanovení části první a části třetí zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), nestanoví-li zákon o soudech a soudcích jinak. V otázkách nákladů řízení o návrhu na určení lhůty neupravených v zákoně o soudech a soudcích se tedy použije o. s. ř.

[27] Dle § 151 odst. 2 o. s. ř. se výše odměny za zastupování advokátem určí na základě vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). K užití advokátního tarifu srov. rozsudek velkého senátu Nejvyššího soudu ze dne 15. 5. 2013, sp. zn. 31 Cdo 3043/2010, publ. pod č. 73/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.

[28] Navrhovatelův právní zástupce v řízení vykonal jeden úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu v podobě podání návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu. Za tento úkon náleží odměna a paušální náhrada hotových výdajů v celkové výši 1800 Kč (§ 7 bod 4., § 9 odst. 1 a § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Navrhovatelův zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty. Dle § 137 odst. 3 o. s. ř. k nákladům řízení patří též náhrada za tuto daň, která v nynějším případě činí 378 Kč (21 % z 1800 Kč). Celková výše nákladů řízení, které navrhovatelé hradí stát, činí 2178 Kč (1800 Kč + 378 Kč). Náhrada nákladů řízení bude vyplacena navrhovatelům z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jeho zástupce JUDr. Ing. Petra Petržílka, Ph.D., advokáta se sídlem Dvořákova 1624, Úvaly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. ledna 2017

JUDr. Radan Malík
předseda senátu